

Secretariaat:
Antonio Vivaldistraat 2-8, 1083 GR Amsterdam
Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam

T +31(0)20 301 02 35
F +31(0)20 301 03 02
rj@rjnet.nl
www.rjnet.nl

RJ-Uiting 2014-1: ‘Pensioenvoorziening directeuren-groootaandeelhouder’

Belangrijkste wijziging

Tot nu is door de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) toegestaan om de verplichting voor pensioenregelingen voor directeuren-groootaandeelhouder (DGA's) die in eigen beheer worden gehouden, te waarderen volgens de fiscale grondslagen. De doorslaggevende reden daarvoor was dat destijds waardering volgens de fiscale grondslagen niet belangrijk afweek van waardering volgens de grondslagen van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

In de huidige tijd van lage rentestanden, wordt door waardering tegen fiscale grondslagen het eigen vermogen te hoog weergegeven. Daarom heeft de RJ besloten om waardering volgens de fiscale grondslagen alleen nog toe te staan als dit niet leidt tot belangrijke verschillen ten opzichte van het toepassen van de grondslagen van de Richtlijnen.

Overige voorgestelde wijzigingen

Volgens de grondslagen van de Richtlijnen moet een verplichting worden opgenomen voor de per balansdatum opgebouwde onvoorwaardelijke aanspraken. Voorgesteld wordt om te verduidelijken dat onvoorwaardelijk toegezegde (toekomstige) indexaties ook tot de opgebouwde onvoorwaardelijke aanspraken behoren.

Tevens wordt voorgesteld toe te staan dat bij de waardering van deze pensioenverplichting rekening wordt gehouden met aanpassingen van per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit verwachte toekomstige salarisstijgingen en/of uit verwachte toekomstige aanpassingen vanwege voorwaardelijk toegekende indexaties. Net zoals dat is toegestaan voor pensioenverplichtingen die voortvloeien uit pensioenregelingen voor personeel.

Relatie met fiscale toets of pensioenaanspraken zijn prijsgegeven

De verplichting voor pensioenregelingen voor DGA's die in eigen beheer worden gehouden moet volgens de grondslagen van de Richtlijnen worden gewaardeerd op basis van een in Nederland algemeen aanvaardbare actuariële waarderingsmethodiek. Hierdoor is het mogelijk - maar niet verplicht - deze verplichting te waarderen tegen het bedrag waarvoor deze kan worden overgedragen aan een professionele verzekeraar. In de praktijk wordt dit

bedrag ook wel aangeduid als de ‘waarde in het economisch verkeer’. Deze waarde wordt door de belastingautoriteiten aan het pensioenrecht toegekend bij de toets of door dividenduitkeringen pensioenaanspraken zijn prijsgegeven.

Toepassingsgebied

De voorgestelde wijzigingen gelden zowel voor grote en middelgrote rechtspersonen, als voor kleine rechtspersonen.

Ingangsdatum

De RJ is voornemens om de wijzigingen in te laten gaan voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2014, waarbij eerdere toepassing wordt aanbevolen. Vanwege de huidige lage rentestanden wordt sterk aanbevolen met onmiddellijke ingang de pensioenverplichting voor de DGA niet langer te waarderen volgens de fiscale grondslagen.

Commentaarperiode

De RJ nodigt u uit tot het inzenden van reacties en commentaren op deze RJ-Uiting. Deze ziet de RJ graag uiterlijk 19 februari 2014 tegemoet. Reacties en commentaren kunnen – bij voorkeur per email (rj@rjnet.nl) - worden ingediend bij het RJ-secretariaat. Ze zullen door de RJ als openbare informatie worden behandeld en op de RJ-website worden gepubliceerd, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Het ontwerp zal zo spoedig mogelijk na de commentaarperiode definitief worden gemaakt.

Amsterdam, 9 januari 2014

Wijziging Richtlijnen voor grote en middelgrote rechtspersonen, hoofdstuk 271 Personeelsbeloningen

Voorgesteld wordt alinea 318 als volgt aan te passen:

318 Voor pensioenregelingen voor directeuren-grotaandeelhouder die in eigen beheer worden gehouden dient een verplichting te worden opgenomen voor de per balansdatum opgebouwde onvoorwaardelijke pensioenaanspraken.

Deze verplichting dient te worden gewaardeerd op basis van een in Nederland algemeen aanvaardbare actuariële waarderingsmethodiek. ~~Deze verplichting wordt gewaardeerd op basis van een in Nederland algemeen aanvaardbare actuariële waarderingsmethodiek.~~

Het is toegestaan om deze verplichting volgens de fiscale grondslagen te waarderen, tenzij dit leidt tot belangrijke verschillen ten opzichte van de grondslagen van deze alinea.

Tot de opgebouwde onvoorwaardelijke pensioenaanspraken behoren ook onvoorwaardelijk toegezegde (toekomstige) indexaties. Voorwaardelijk toegezegde indexaties behoren daar niet toe. Voorwaardelijke indexaties zijn indexaties die zijn toegezegd onder een ontbindende voorwaarde. Bijvoorbeeld de toezegging dat een ingegaan pensioen jaarlijks ‘indien mogelijk’ wordt aangepast. Open indexaties kunnen onvoorwaardelijk zijn toegezegd, of voorwaardelijk. Open indexaties zijn toezeggingen dat opgebouwde rechten vóór de pensioendatum en/of ingegane pensioenen worden aangepast aan de loon- of prijsontwikkeling, uitgedrukt in een algemeen indexcijfer.

Rechtspersonen kunnen ervoor kiezen om rekening te houden met aanpassingen van per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit verwachte toekomstige salarisstijgingen en/of uit eventuele verwachte toekomstige aanpassingen vanwege voorwaardelijk toegekende indexaties.

Een pensioenregeling wordt in eigen beheer gehouden als deze wordt uitgevoerd door de werkgever zelf, of door een houdstermaatschappij dan wel directiepensioenlichaam.

Wijziging Richtlijnen voor kleine rechtspersonen, hoofdstuk B14 Personeelsbeloningen

Voorgesteld wordt alinea 110 als volgt aan te passen:

110 Voor pensioenregelingen van de directeur-groot-aandeelhouder die in eigen beheer worden gehouden, moet een verplichting worden opgenomen voor de per balansdatum opgebouwde onvoorwaardelijke pensioenaanspraken is het toegestaan om bij de berekening van de pensioenverplichting en de pensioenlasten geen rekening te houden met toekomstige salarisstijgingen zodat deze pas in aanmerking worden genomen op het moment dat de opgebouwde pensioenaanspraken als gevolg daarvan zijn aangepast.

~~Met toekomstige open indexaties (deze zijn procentueel niet bepaald maar gedefinieerd als zijnde gelijk aan een in de regeling gespecificeerd algemeen indexcijfer), wordt dan impliciet rekening gehouden door bij de berekening van de pensioenverplichting een disconteringsvoet te hanteren gelijk aan een reëel verwacht beleggingsrendement neerwaarts te corrigeren met een percentage dat de gemiddeld te verwachten toekomstige indexatie van de uitkeringen op grond van de toegezegde open indexatie representeert. In de praktijk wordt hiervoor vaak een per saldo disconteringsvoet van 4% gehanteerd, maar in tijden van lage rentestand kan er aanleiding zijn een nog lager percentage dan 4% te hanteren. De rechtspersoon vermeldt met betrekking tot deze pensioenregelingen de gevolgde waarderingsgrondslag en de gehanteerde rekenrente.~~

Deze verplichting wordt gewaardeerd op basis van een in Nederland algemeen aanvaardbare actuariële waarderingsmethodiek.

Het is toegestaan om deze verplichting volgens de fiscale grondslagen te waarderen, tenzij dit leidt tot belangrijke verschillen ten opzichte van de grondslagen van deze alinea.

Tot de opgebouwde onvoorwaardelijke pensioenaanspraken behoren ook onvoorwaardelijk toegezegde (toekomstige) indexaties. Voorwaardelijk toegezegde indexaties behoren daar niet toe. Voorwaardelijke indexaties zijn indexaties die zijn toegezegd onder een ontbindende voorwaarde. Bijvoorbeeld de toezegging dat een ingegaan pensioen jaarlijks ‘indien mogelijk’ wordt aangepast. Open indexaties kunnen onvoorwaardelijk zijn toegezegd, of voorwaardelijk. Open indexaties zijn toezeggingen dat opgebouwde rechten vóór de pensioendatum en/of ingegane pensioenen worden aangepast aan de loon- of prijsontwikkeling, uitgedrukt in een algemeen indexcijfer.

Rechtspersonen kunnen ervoor kiezen om rekening te houden met aanpassingen van per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit verwachte toekomstige salarisstijgingen en/of uit eventuele verwachte toekomstige aanpassingen vanwege voorwaardelijk toegekende indexaties.

Een pensioenregeling wordt in eigen beheer gehouden als deze wordt uitgevoerd door de werkgever zelf, of door een houdstermaatschappij dan wel directiepensioenlichaam.

~~Het wordt de rechtspersoon toegestaan een pensioenverplichting in eigen beheer op te nemen ter grootte van de ten behoeve van de fiscale winstbepaling in aanmerking te nemen voorziening. Indien de rechtspersoon van de mogelijkheid van fiscale waardering van de pensioenvoorziening in eigen beheer gebruik maakt, vermeldt de De rechtspersoon vermeldt in de toelichting dit feit, alsmede de gehanteerde berekeningsgrondslagen en de gehanteerde rekenrente.~~